

(min. obchodu), Jiří Stříbrný (min. pošt), dr. Vavro Šrobár (min. zdravotnictví), dr. Mil. R. Štefaník (min. vojenství), Ant. Švehla (min. vnitra), dr. Lev Winter (min. lid. péče), dr. Bohusl. Vrbenský (min. lidovýživy) a dr. Izidor Zahradník (min. železnic).

Památným zůstane vždycky den 21. prosince 1918. Toho dne přijel po 4 letech pobytu v cizině do Prahy náš národní Osvoboditel a 1. prezident republiky československé dr. Tom. G. Masaryk. Vjezd jeho do Prahy byl triumfální a uvítání jeho velkolepé, jakého snad Prahy dosud neviděla. Statisíce lidu pražského a ze všech končin čsl. republiky vítalo srdečně a nadšeně presidenta, jenž ve slavnostně ozdobeném vlaku přijel se svou družinou v 1 hod. odpoledne na Wilsonovo nádraží, vítán všude po cestě od hranic českých na všech nádražích. Praha slavnostně vyzdobená uvítala ho královsky za hlaholu všech pražských zvonů a výstřelů z děl. Na Václavském náměstí a v ulicích, kudy průvod měl se ubírat, tísnila se hlava na hlavě, diváci obsadili nejen všechna okna, ale i střechy domů a jiná místa dostupná. Netrpělivě čekaly zástupy již od časného rána na vykázaných místech a bouře jásotu ozývala se bez přestání, když v nekonečném průvodu konečně přibližoval se slavnostně květinami ozdobený automobil presidentův, obklopený po stranách trojnásobnou čestnou stráží legionářů čsl. Vřele uvítán byl president dr. K. Kramářem (min. předs.) a ministrem spisovatelem Al. Jiráskem na Wilsonově nádraží; potom též na Staroměstském náměstí pražským tehd. starostou dr. Přem. Šamálem. Již za šera dorazil slavnostní průvod do sněmovny na Malé Straně, kdež složil slavnostní slib dr. Masaryk jakožto president českosl. republiky, načež odebral se do svého sídla – hradu pražského – jenž po staletích hostil opět vládce z krve české. Dne 22. prosince 1918 přednesl president 1. své poselství ve hradě pražském před členy Národního Shromáždění a zástupci spojeneckých mocností.

V prosinci 1918 vykonala zd. mládež školní za dozoru učitelstva po obci sbírku ve prospěch sirotků a rodin po padlých legionářích čsl. jež vynesla celkem 237,10 Kč. V listopadu 1918 vyhořely ve dvoře kolny s vel. množstvím obilí nevymláčeného.

89

1919

1919

Ve „štědrých dnech“ československého Červeného Kříže dne 25. března 1919 sebráno v obci zdejší 216,16 Kč, ve prospěch jmenovaného lidumilného zařízení.

89

V dubnu t.r. vykonána ve zdejší obci sbírka zlatých a stříbr. mincí a věcí pro zlatý poklad čsl. republiky.

Dne 19. ledna 1919 zahájen ve Versailles u Paříže mírový kongres, v němž zastupovali naši republiku dr. K. Kramář a dr. E. Beneš.

89-90

Ve dnech 3. až 9. března 1919 provedeno po celé republice českosl. překolkování bankovek, při čemž polovina předložených těchto peněz papírových stažena. Po celou tuto dobu hranice republiky čsl. přísně uzavřeny, aby se k nám nedostaly papírové peníze (rakouské) z jiných zemí. Na to proveden též soupis veškerého movitého jmění a pohledávek knihovnic v republice čsl. ku zjištění veškerého národního majetku.

Zaznamenati sluší smutný den 4. května 1919. Toho dne zahynul dr. Mil. R. Štefaník, náš ministr vojenství, znamenitý hvězdář a jeden z nejzasloužilejších budovatelů samostatnosti českosl., když létadlem vracel se po více letech do vlasti osvobození. Létadlo se zřítilo, když chystalo se přistáti nedaleko Bratislavy na Slovensku. Čest nehynoucí budiž jeho památce! Sotva několik měsíců uplynulo od skončení války světové a již novou látku začali. Maďaři. Vpadli se značnými silami v květnu 1919 do Slovenska, jež chtěli opět zpět dobýti; byli však brzy přinuceni Slovensko opět vykliditi (pálili, vraždili a loupili; co mohli odvěkleli Maďaři domů). V bojích těchto padlo mnoho našich statečných lidí.

Zaznamenati sluší povětrnost, jaká panovala v květnu 1919. Zima potrvála nejen přes celé duben t.r., ale až do 2. polovice května.

Dne 17. a 18- května t.r. byla ještě veliká zima, padal sníh a mrzlo, čímž polní práce velice se opozdily. Stromoví rozvilo teprve koncem května.

V červnu 15. 1919 provedeny dle nového obecního řádu volebního volby do obcí, v nichž skoro všude dosáhla většiny strana sociálně demokratická (Celá řada dříve německých měst v republice získala čes. většinu a tím česká zastupitelstva: Č. Budějovice, Brno, Olomouc aj.). Tak i ve zdejší obci.

Nově zvolení členové zdejšího ob. zastupitelstva jsou: Frt. Pošta (č.20), Frt. Horáček ml. (č.68), Alois Urban (č.15), Adolf Fric (č.42), Kar. Sajler (č.62), Václav Fousek (č.48), Frt. Černý (č.113), Stanislav Uhlík (č. 114), Josef Kořán (č.102), Boh. Holík (č.100), Boh. Krob (č.131), Jos. Prošek (č.5), Stan. Černý (č. 57), Em. Uldrych (č.73), Štěp. Trkal (č.49).

Slib složilo toto nové zastupitelstvo ob. dne 29. června 1919.

Starostou ob. zvolen Stanislav Uhlík, prvním radním Karel Sajler.

Dne 9. července 1919 nastoupilo nové 2. ministerstvo s ministrpresidentem Vlastim. Tusarem v čele; v něm zastoupena byla strana social. demokr. 4 členy, strana čsl. nár. socialistů 5 členy, strana agrární 45 členy, Slováci 2 členy. Odstoupili členové: dr. M. Hruban, dr. Al. Rašín, dr. K. Kramář, dr. Al. Stranský, dr. Fr. Soukup., dr. R. Vrbenský, dr. I. Zahradník. Nově nastoupili: Vl. Tusar, dr. Cyril Horáček (agr.) (min. financí), A. Hampl (veř. práce), dr. Gustav Heidler (obchod), dr. Fr. Veselý (spavedln.), dr. F. Houdek (výživa). Později ještě odstoupil min. železnic Jiří Stříbrný a nahrazen dr. Frankem (čsl. soc.) a dr. C. Horáček nahrazen Kumešem Sonntánem (agr.)

Od 24. září 1919 stahovány staré rakouské koruny a 2koruny se srážkou 10% a 1. října 1919 vydány první čsl. nové koruny a pětikoruny (pak vydány 50 a 100 K a 10 K čsl.).

V předvečer 1. výročí našeho nár. osamostatnění dne 27. října 1919 konána v Praze na Václ. náměstí veliká smuteční slavnost (= tryzna) na počest našich padlých ve válce světové. Zahájena min. předsedou v zastoupení churavého presidenta s pořadem hudebním a pěveckým; při ní zahlaholily veškeré zvony pražské a ozývala se střelba z děl.

**1. výročí 28. října
ve Třtici**

Také zde ve Třtici oslavena památka padlých večer dne 27. října t.r. Za vsí zapálena hranice, při níž předneseny deklamace a písně.

První výročí dne 28. října jako všude i zde oslavováno. Bohužel tento 1. národní svátek pokažen špatným počasím, neboť po celý den padal hustě sníh.

Také 30. října t.r. a 31. t.m. padal nepřetržitě sníh, takže ho napadly ohromné spousty, jako v nejtuzší zimě. Sníh nadělal velikých škod na stromoví, které mělo ještě zelené listí jako v létě. V sadech a v lesích mnoho stromů sněhem polámáno a zničeno. Mnoho bramborů, cukrovky, zeleniny, ano i ovoce, které nebylo dosud očesáno, zasypano sněhem a nemohlo býti sklizeno. Ježto setí pšenic se toho roku opozdilo, zůstalo mnoho polí neoseto. Škody tím způsobené byly ohromné. Sníh zůstal pak ležeti a začalo mrznouti. Počátkem listopadu jezdilo se již na saních a vody zamrzly. Byla to událost katastrofální, tak že podobné nejstarší lidé nepamatovali.

Dne 7. listopadu 1919 (památn. histor. dne) ratifikován (potvrzen) v Národním shromáždění mír versailský, čímž uznán náš stát mezinárodně a skončena formálně světová válka.

Dary potravin a

Na popud okr. komitétu českosl. péče o dítě v Novém Strašecí zřízen zde místní komitét pro

obuvi (šat) z Ameriky

čsl. péči o dítě, jež převzal starost o výživu chudých dětí. Dík šlechetné pomoci amerického národa došly ze Sev. Ameriky pro čsl. děti trpící podvýživou poživatiny: kondensované mléko, kakao, mouka, rýže a tuky; později i šatstvo a obuv, jež rozdány nejpotřebnějším dětem. Obec propůjčila na ob. úřadě místnost, kde vařeno pro dívky kakao a plévka pod dozorem choti říd. učitele. Stravováno celkem 79 dítek a 9 kojících žen a sice od 2. července 1919 do konce února 1920.

Mezinárodní ceny obilí r. 1919

R. 1919 byly úředně stanovené ceny obilí v naší republice tyto: 1q pšenice 60 Kč, žito 60 Kč, ječmen 55 Kč a oves 55 Kč. Kdo dodal obilí státu do 1/III. 1919 dostal příplatek 20 Kč na 1q. Brambory ranné 90 Kč, do 15. října 1919 : 60 Kč.

1920

1920

Dne 8. ledna 1920 založena v Praze nová samostatná nár. církev československá (působením dr. Farského a jin. vlasten. kněží), jež zavádí československé bohoslužby, odstraňuje celibát aj. a chce osvoboditi náš národ duševně (od jha římského). Šíří se po celé republice.

93

Ústava republ. čsl.

V památné schůzi Národního Shromáždění dne 29. února 1920 dostalo se naší republice defín. ústavy a schválen volební řád do Národního Shromáždění. Ústavní listina začíná těmito památnými úvodními slovy:

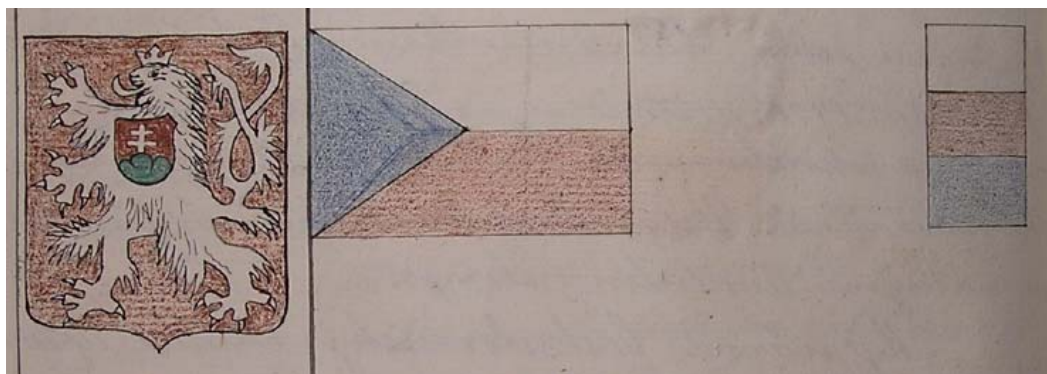
93-94

„My národ Československý, chtějíce upevniti dokonalou jednotu národa, zavésti spravedlivé řády v republice, zajistiti pokojný rozvoj domoviny československé, prospěti obecnému blahu všech občanů tohoto státu a zabezpečiti požehnání svobody příštím pokolením, přijali jsme ve svém Nár. shromáždění 29. února 1920 ústavu pro Československou republiku, jejíž znění následuje. Při tom my, národ Českoslovens. prohlašujeme, že chceme usilovati, aby tato ústava i všechny zákony naší země prováděny byly v duchu našich dějin stejně jako v duchu moderních zásad, obsažených v hesle sebeurčení; neboť chceme se přičleniti do společnosti národů jako člen vzdělaný, mírumilovný, demokratický a pokrokový.“

Přijat následující státní znak (malý): Na červeném štítě stříbrný 2ocasý lev vpravo hledící s jazykem vyplazeným – na prsou červený štítek se znakem Slovenska.

Vlajka (nár.) státní: Vrchní pole bílé, spodní pole červené, mezi ně vsunut je modrý klín od žerdi do středu vlajky.

Barvy republiky čsl. jsou: bílá, červená a modrá.

Národní shromáždění skládá se ze dvou sněmoven – sněmovny poslanecké a senátu.

Sněmovna poslanecká má 300 členů (nad 30 roků věku) volených na 6 let, senát 150 členů volených na 8 let (ve věku přes 45 r.)
Na základě nového volebního řádu vykonány volby do poslanecké sněmovny dne 18. dubna 1920 a do senátu dne 25. dubna 1920.

Při volbě dne 18. dubna 1920 ve Třtici obdržela strana čsl. soc. demokratů 208 hlasů

strana agrární	152 hlasy
strana živnostníků	4 hlasy
strana lidová (klerikál.)	2 hlasy

Při volbě do senátu (^{25.}/_{4.}):

strana soc. demokr.	<u>170 hlasů</u>
strana agr.	131

Při těchto prvních volbách zvoleno (do posl. sněmovny):

českosl. poslanců	197
německých	72
maďarských	12

Do senátu zvoleno: českosl. senátorů 95

německých	37
maďarských	3
rusínských	1.

Návrat čsl. rus. legií. (jsou nejčetnější: asi 100 000 mužů)

Československé legie v Rusku vrátili se nejposlednější ze Sibiře do vlasti; strávili tam 1 ½ roku skoro ve stálých bojích s touhou po vlasti. Zprávy z vlasti o vpádu Maďarů do Slovenska velice je znepokojovaly. Jak velice si přáli návratu, aby mohli vlasti přispěti ku pomoci. Teprve nátlakem veřejnosti uspišena doprava jich do vlasti pomocí lodí amerických, anglických a japonských. Od počátku r. 1920 teprve přijížděli transporty jejich rychle za sebou. Dne 17. června 1920 přijel teprve generál rus. čsl. legií Syrový se štábem (s ním i syn zapisovatele této kroniky vrátil se po 6ti letech domů – do náručí svých drahých) do Prahy vítán nadšeně od zástupů lidu čes. Doprava legií ruských děla se částečně přes Tichý oceán a Ameriku do Evropy, částečně Tichým a Indickým oceánem kolem Asie, Suezským průplavem do Terstu. Musili tedy naši chrabří hoši obeplouti celou zeměkouli, než se dostali po letech do vytoužené vlasti, kterou skoro 6 let neviděli. Ve dnech 28. až 30. června 1920 pořádán v Praze památný VII. slet všesokolský. Zdařilý jeho průběh za obrovské účasti lidu českého i ciziny přispěl k ocenění a uznání našeho národa v cizině.

R. 1919 založena ve Třtici dělnická tělocvičná jednota; v červenci 1920 sokolská jednota.

Vyhoření ovčína

Dne 26. července 1920 vyhořel ovčín zd. velkostatku se zásobami jetele a sena

1921

1921

sčítání lidu

Ve dnech 16. – 19. února 1921 provedeno v celé čsl. republice sčítání lidu. Ve zdejší obci byl sčítacím komisařem říd. učitel.

Zjištěno ve Třtici 154 bytových stran a 718 přítomných osob. Dle náboženského vyznání bylo: 1 českobratrs. vyznání

1 evang. augsb. reforem. vyznání

281 říms. katolíků

242 českoslov. církve

193 bez vyznání.

Dle posledního sčítání bylo zde 705 obyv., jeví se tedy přírůstek 13 osob, ač v jiných obcích jeví se napořád značný úbytek – následkem války.

25. února 1921 ustanovena nová míst. šk. rada; předsedou zvolen říd. p. A. Pucholt

Maďaři snažili se dosaditi opět – proti vůli mocnosti dohody – za krále vypuzeného Karla Habsburka, který za tím účelem přijel tajně za Švýcar do Uher. Následkem toho vyhlášena 21. října 1921 částečná mobilizace českosl. armády (1. za naší samostatnosti) a Maďaři donuceni prohlásiti navždy rod habsburský za sesazený. Karel Habsburk i s rodinou převezen na ostrov Madeiru v Atlant. oceáně, kdež v městě Funchalu dne 1. dubna 1922 Karel Habsburk zemřel. Demobilizace čsl. vojska provedena během měs. listopadu. Maximální ceny obilí stanoveny úředně takto: žito 1q = 180 Kč; pšenice 180 Kč; ječmen 175 Kč; oves 170 Kč a brambory 37 Kč. Stouply tedy ceny ob. od r. 1919 na výši skoro trojnásobnou. 1 kg cukru 8,26 Kč.

96-
97

Na památku přilepeny jsou vedle první československé známky poštovní

Podzim r. 1921 vyznamenával se stálými neobyčejně prudkými větry.

1922

1922

Zima r. 1921 – 22 byla skoro bez sněhu, teprve v únoru a v březnu napadl sníh, který roztál počátkem dubna. Zima pak dodržovala, tak že vegetace a rozkvět stromoví se velmi opozdil; teprve ve 2. polovici května stromoví rozkvetlo. Celé léto r. 1922 bylo neobyčejně deštivé (sluneční den byl zvláštností).

97

Dne 22. ledna r. 1922 zemřel v Římě papež Benedikt XV. a 6. února zvolen papežem Pius XI.

Dne 18. února 1922 vydány první naše kovové peníze českosl.: 20 haléře, 50 halíře a později čsl. koruny.

**Výstavba
„Vojtěšky“**

R. 1920 vykoupeny od velkostatku pozemky (13 ha) za vsí mezi hřbitovem a cestou do Nového Strašecí za cenu 1,50 Kč za 1 m². Na těchto pozemcích počalo se pak stavěti; r. 1921 vystavěl tu u cesty ke Strašecí stodolu Boh. Holík (č.100), pak vystavěny dále 3 domky; r. 1922 vystavěny tamtéž 1 stodola a 5 domků a r. 1923 tři domky a 1 stodola; celkem 11 domků a 3 stodoly, takže obec naše čítá nyní 145 čísel.

Mezi vykoupenými pozemky je též jede (č.parc. 184/2) pro školu určený – blíže hřbitova. R. 1922 byl zdejší dvůr státním pozemkovým úřadem rozparcelován. Toho roku sklízela tu správa velkostatku naposledy. Na podzim občanstvo zdejší obce poprvé osévalo pozemky ode dvora odkoupené. Zbytkový statek se dvorem a budovami hospodářskými pronajal na podzim t.r. p. V. Krause ze Hřebečnick.

Poč. měs. října 1922 nastoupilo ministerstvo A. Čichly, jež vystřídalo ministerstvo úřednické (ministopresid. Černý).

1923

1923

Dne 5. ledna 1923 spáchán na zaslouž. našeho ministra financí dr. Al. Rašina vražedný útok, následkem jehož tento o naši republiku tak zasloužilý muž zemřel dne 18. února 1923 a zpopelněn dne ^{21.}/II. t.r. Čest nehynoucí jeho památce!

97-
98

Zaznamenati sluší, že vláda naše zabrala a vykoupila statek a zámek na Lánech, jež nákladně znovu zřídila a upravila, jakož to sídlo presidenta republiky. Dne 11. srpna 1921 vrátil se náš milovaný president dr. Masaryk z italského ostrova Capri, kdež po nemoci dlel na zotavení a usídlil se na zámku v Lánech, tak že od těch dob dlí skoro stále tam – tedy v našem okrese a nedaleko od nás – přijímaje tu veškeré návštěvy cizích hodnostářů (též krále srbského Alexandra).

Dne 13. května 1923 zemřela na Lánech choť našeho p. presidenta pí. Charles G. Masaryková ve stáří 73 let, pochována prozatím ne hřbitově v Lánech. Zesnulá byla paní šlechtná, vysoce vzdělaná, která za války světové mnoho vytrpěla od mstivé vlády rakouské. Ač rodem Američanka, vřele cítila s národem naším a svému manželi byla v dobách nejtěžších – za války – velikou oporou a pomocnicí. Národ náš zachová jí po všechny časy nehynoucí úctu a vděčnou paměť.

**odhalení pomníku
padlým vojínům**

Dne 21. května 1923 – o druhém svátku svatodušním – konána zde památná slavnost odhalení pomníku padlým vojínům ve světové válce ze zdejší obce. Pomník postaven na prostranství u školy vedle lípy Svobody a zhotoven ze žuly, sochařem p. Poupalíkem ze Mšece. Nese nápis: „Ku věčné paměti na Vás, kteří jste umírali v dáli, vzpomínaje nás v běsu války od ^{26.}/VII 1914 do ^{28.}/X. 1918, kdy vzešlo slunko svobody nad hroby Vaše pro národ náš k novému životu.“

98-
99

(ozdoben jest kovovým věncem z tepané mědi)

=viz strana 137=

Na ostatních 3 stranách jsou jména 24 padlých.

Slavnostní průvod v čele s obecním zastupitelstvem, školní mládeží s učitelstvem, - veškeré místní spolky a veliké zástupy lidu – shromáždil se na dolní návsi (o 11 hod. dopolední), odkud s hudbou se odebral k pomníku smutečně zahalenému. Slavnostní řečník – čsl. farář br. Josef Hlaváček z Lišan – krásnou, dojemnou řečí promluvil k zástupům, načež pomník odhalen za zvuků národní státní hymny a ozdoben pak státní vlajkou a věnci.

Pomník postaven péčí obecního zastupitelstva (5.000 Kč), Kampelička (500 Kč) a čtenářského ochotnického spolku (100 Kč) a stál celkem as 8.200 Kč k čemuž čistý výnos slavnosti též velice přispěl. Bude zajisté ozdobou zdejší obce.

Volby r.1923

Dne 16. září 1923 provedeny – jako všude v Čechách – i zde nové volby obecní, v nichž dosáhla většiny strana komunistická. Ze všech odevzdaných lístků 402 (platných 398) dostala strana komunistická 208 hlasů a agrární (čili republikánská strana venkova) 190 hlasů, následkem čehož obdržela I. skupina (kom.) 8 mandátů a II. skupina (agr.) 7 mandátů.

99

Zvoleni z I. skupiny: Holík Boh., Uhlík Stanisl., Truksa Rob., Černý Stanisl., Tarant Petr, Ryba Emil, Ryba Jos., Frydrych Karel

z II. skupiny: Vožech Emil, Korf Emil, Bichrt Jos. (č. 67), Pošta Frt., Horáček Jos., Hejda Jos., Čěčrle Frt. (č. 124).

Obecním starostou zvolen Boh. Holík, prvním radním St. Uhlík, obecním důchodním Emil Ryba a pol. komisařem Petr Tarant.

Zima r. 1922-23 byla mírná; bylo jen málo sněhu. Od polovice března bylo skoro většinou zaseto. Jaro a celý červen r. 1923 byly deštivé a studené, kdežto podzim byl pěkný a teplý. Dne 1. října t.r. bylo neobyčejně parno.

1924

1924

Zima (1923 – 24) byla velmi tuhá a stálá; sníh zůstal ležeti skoro až do polovice března. Jaro r. 1924 bylo nestálé; březen a z části i duben byly chladné a deštivé. Setí se prodloužilo až do května. Květen a ½ červen (až do ½ července) byly pěkné a slunečné. Úroda byla velmi pěkná; ovoce, zvláště jablek a hrušek bylo hojně.

100

1925

1925

Zima (1924-25) byla mírná, skoro bez sněhu se suchými mrazy.

100

Ježto zapisovatel ř. uč. A. Pucholt odchází dnem 1. září 1925 na vyžádaný odpočinek a odstěhuje se do Nového Strašecí, předává vedení obecní kroniky obecnímu úřadu, od něhož je převzal.

Ve Třtici dne 20. srpna 1925

Ant. Pucholt ř.uč.

1927

1927

Další zapisování jednomyslným usnesením obecního zastupitelstva svěřeno Stanislavu Uhlíkovi domkáři čp. 114, který z ochoty úkol ten převzal roku 1927^{19/6} a letopisecká komise: Bohumil Holík, Jos. Hejda a František Čecrle.

101

1910

1910

*založení záložního
a spořitelního
spolku
„Kampelička“*

Než přikročím k dalšímu pokračování záznamů považuji za nutné doplniti některé události z dřívějších let, které byly opomenuty. V roce 1910 byl založen záložní a spořitelní spolek (Kampelička) dle zakladatele všeobecně zvaný, který používá obecní úřadovnu za svůj kancelář; prvním starostou spolku byl František Sailer rolník čp. 38, pokladníkem Bohumil Ulrych domkář čp. 120.

101

1924

1924

Založení prodejny

Po válce světové 1914 – 1918 stoupající ceny životních potřeb vyvolaly nekalou soutěž tak, že soukromý obchod zneužíval situace ku svému prospěchu. Tím trpěly nejvíce nemajetné vrstvy občanů, které se bránily zakládáním konsumních družstev. Tak vzniklo konsumní

101-
102

*konsumního
družstva „Včela“*

družstvo v Tuchlovicích, které zřídilo filiální prodejnu ve Třtici v čp. 130 v roce 1919, prvním skladníkem byl majitel domku čp. 130 Antonín Pošta, dřívější obchodník. V roce 1924 sloučilo se družstvo Tuchlovické s Ústředním dělnickým konsumním úsporným a stavebním spolkem v Praze „Včela“. Zdejší Rozdělovna tímto sloučením obdržela název „Včela“ čís. 125.

*Zřízení
soukromých
studen*

Obec zdejší trpěla v dřívějších letech nedostatkem vody, později postavené 2 obecní studny 102 nevyhovovaly, anč se vždycky nahromadilo mnoho lidí pro vodu a musel každý dlouho čekat, nežli přišla řada na něho. Počaly tudíž jednotliví občané hloubiti svoje soukromé studny, tak vznikly následující studny soukromé:

Zíma Václav čp. 39, Sailer Karel č. 62, Bichrt Josef č. 10, kořán Antonín č.11, Frolík František č. 81, Hallas František č.17, Truksa František č. 7, Hejda Josef č. 8, Tarant Petr č. 45, Hamouz Antonín č. 97, Černý Václav č. 23, Holík Bohumil č. 150, Uldrych Jan č. 143, Trkal Josef č. 149 s Ulrichem Miloslavem č. 139, Uldrych Bohumil č. 84 s Kořánovou Barborou č. 83 – hloubka 32 m – tato významná tím, že obec v roce 1914 hloubila studnu před domkem č. 85 do hloubky 25 m, pak vrtáním do značné hloubky zjistilo se, že tam voda není neb ve veliké hloubce, studnu tuto zaházela. Po válce pak majitel domku č. 88 Emil Ryba zřídil studnu as 16 m hlubokou a po roce pro nedostatek vody ji zrušil.

V roce 1923 vyhloubil studnu Robert Truksa č. 115, která v hloubce 15 m má dosti vody; tato studna je velikým dobrodiním jak pro majitele, tak pro sousední domky anč majitel ochotně nechává bráti vodu všem

Dále zřídili studny Vožech Antonín č.25, Truksa Václav č. 36, Pošta Emil č. 37, Uldrych Emanuel č. 73, Zíma Václav č. 58, Růžička František č. 59 hloubil studnu na dvou místech do veliké hloubky značným nákladem, ale vodu nedostal.

Tímto zbudováním značného počtu soukramých studen opatřeno dosti užitkové vody, ačkoliv dosti značný náklad stojí udržování těchto soukramých studen, kromě dvou obecních. V poslední době uvažuje se o tom, zdali by nebylo možno opatřiti vodu po příkladu zdejšího dvora vodovodem, alespoň pro tu část obce, která ještě nejvíce trpí anč jsou v této části studny příliš hluboké a tudíž nákladné.

1925

*1925
úroda*

Rok 1925 byl dosti úrodný jak na obilí tak i na píci. Počíná se opět pěstovati ve zdejší obci 103 chmel a první pěstitel byl Hess Ludvík domkář čp. 19, cena chmele v tomto roce byla až 4.000 Kč za 1 chmelní q (50 kg).

*Novostavby
r. 1925*

V tomto roce postavil nový dům čp. 150 na čkt. ¹⁸⁴/₂₄ Bohumil Holík, který prodal svůj dřívější domek čp. 100 Ant. Mrázkovi; na čkt. ¹⁸⁴/₂₃ postavil novou stodolu A. Uhlík čp.114; na čkt. ¹⁸⁴/₅ nový domek čp. 151 Karel Elznic. Dům čp. 38 rozbořil a znovu postavil Hejda Václav. Vyhořely v tomto roce domky čp. 70, majitel Josef Hess a čp. 76, majitel Josef Mudra, kteří domky téměř ze základů znovu postavili; domek čp. 76 má nyní vchod ze dvora čp. 33 a bude s tímto pravděpodobně sloučen.

1926

1926

Zima roku 1925 – 26 byla nestálá, sníh skoro žádný a stále blátivo tak, že cesty byly v špatném stavu.

103

úroda 1926

V květnu 1926 začly tak velké deště, které potrvaly do žní a způsobily mnoho škod zvláště v nízkých polohách a u řek. Nebylo možno v tomto roce okopaniny žádné obdělati a následkem toho byla malá úroda brambor tuze špatné, zvláště na vlhkých a hlinitých půdách; jen v opukových půdách byla částečná sklizeň brambor a mnoho zemědělců zdejší obce bylo nuceno pro sadbu z jara r. 1927 brambory koupiti cena jich dosáhla výše 100 Kč za 1q. Obilí v roce 1926 následkem dešťů ponejvíce polehlo, zvláště žito bylo špatné jakosti. Cena pšenice byla 220 až 240 Kč, žito 200 až 230 Kč. Ječmen 180 – 200 Kč, oves 130 – 150 Kč za 1q.

103

104

V tomto létě byla ve žních nepříznivá povětrnost, tak že sklizeň s velkou námahou málo kdo svezl suchou do stodol; při tom cesty byly tak rozmočeny, že i do malého nákladu musely často býti zapřaženy 2 páry potahu. Ku konci žní se teprve počasí ustálilo a poslední zbytky sklizně byly lechčeji a lépe sklizeny. Podzimní setí bylo stíženo tím, že půda za léto rpzmočená po žních vyschla a nedala se dobře rozmělniti tak, že bylo mnoho hrud. Žito špatně vzházelo, trpělo snětí sněžnou a muselo býti na mnoze zaoráno. Úroda chmele r. 1926 byla dobrá a cena jeho byla 3 – 4000 Kč. Hess Ludvík stržil z 1 kozce půdy přez 20.000 Kč, což dalo podnět k tomu, že v roce 1927 se sázelo mnoho chmele ve zdejší obci.

Novostavby 1926

R. 1926 postavil na čkt. 250 nový domek čp. 152 Černý František horník Josef Hejda rozbořil starý dům čp. 8 a postavil nový. V tomto roce jeví se velká poptávka po půdě přes to, že v roce 1922 byla provedena ve zdejší obci pozemková reforma, při které bylo drobným zemědělcům část půdy od zdejšího dvora přiděleno. R. 1926 rozprodal Václav Rohla usedlost čp. 72 dobrovolnou dražbou, při které bylo docíleno 1 až 5.000 Kč za 1 korec půdy a za domácnost čp. 72 se zahradou 60.000 Kč tuto domácnost koupil Černý Emanuel, který prodal svůj dřívější domek Švecovi Rud. za 20.000 Kč. Připomíná se, že domácnost čp. 72 měla ještě staré dřevěné stavení obytné, došky kryté a značně sešlé; jen chlév a stodola byly zděné a taškami kryté, byla tudíž cena 60.000 Kč značně vysoká.

Veřejné cvičení
hasičské župy a T.
J. Sokol 1926

V červenci r. 1926 bylo konáno ve zdejším dvoře, který ochotně propůjčil nájemce Václav Kasalický veřejné cvičení hasičské župy Tomáše G. Masaryka na paměť 40ti letého trvání zdejšího dobrovolného sboru hasičského. Jelikož bylo v tento den pěkně nebyla účast občanstva z okolních obcí tak značná jak se očekávalo neboť jak zhora uvedeno byla sklizeň následkem stálých dešťů zdržena a lid zemědělský toho dne pilně pracoval. V srpnu toho roku bylo v témž dvoře konáno veřejné obvodní cvičení Tělovýchovných Jednot „Sokol“.

105

Narížena stavba
nové školy 1926

Dne 5. srpna t.r. dostavila se od okr. škol. výboru v Slaném komise za účelem zjištění stavu školních budov čp. 80 a 92. Šetřením tímto bylo uznáno, že možno tyto budovy pouze pro přechodnou dobu k účelům školní ponechatí a nařízeno obci by do konce července 1930 postavila novou školu; neučiní-li tak obec nechá postavit školu okr. školní výbor na náklad obce.

1927

- 1927**
- Povětrnost r. 1927 a úroda t.r.** *Zima r. 1926-27 byla mírná téměř bez sněhu. Jaro 1927 bylo studené a vlhké tak, že ve vlhkých půdách se osev zdržel. Léto bylo spíše suché, úroda prostřední kromě žita, které následkem shora zmíněné sněži sněžné bylo spíše řídké a přes námahu zemědělců, kteří nelitovali velkých dávek ledku, byla sklizeň žita slabá, zvláště slámy bylo málo. Cena pšenice byla 220 – 230 Kč, žita 225 – 237 Kč, ječmene 185 – 220 Kč, ovsa 140 – 180 Kč, cukrovka 28,5 Kč, řepa krmná 20 – 25 Kč, sláma krmná 38 – 45 Kč, stelivová 35 – 40 Kč, seno luční 50 – 60 Kč, otruby 130 – 150 Kč. Sklizeň cukrovky byla slabá 50 – 70 q po korci.*
- Cena chmele r. 1927** *Sklizeň chmele byla stížena hmyzem tzn. mšicí a v některých obcích též perenesporou, kterážto zničí také chmelnice docela. Mšice se hubí roztokem tabákové trestí a mnozí pěstitelé byli nuceni až pětkrát stříkání opětovati čímž výlohy stouply do takové výše, že čistý výnos je nepatrný. Cena chmele byla t.r. 1800 až 2000 Kč přes to, že před sklizní byl zaprodán v některých obcích za 2500 – 2700 Kč. Sklizeň jetele a lučního sena byla první seč dobrá, druhá tzv. otavy slabá; jetel následkem sucha po první seči byl spíše na seno, tak že ve zdejší obci bylo dosti domácího semene, což se zřídka stává, a mnoho peněz se za semeno ročně vydává. Cena semene jetelového byla 10 – 16 Kč. Sád' chmelní se platila 5 – 10 Kč za 1 kopy.*
- Novostavby 1927** *Roku 1927 postavil na čkt. 250 nový domek čp. 154 Josef Škutchan a na čkt. 184/11 nový domek čp. 153 Hubatý Rudolf*
- Z jara t.r. dostavila se komise od patronátního úřadu v Křivoklátě prohlížeti místo kolem kostela za účelem zřízení sadu okrasného Tohoto roku bylo opraveno 1000 m obecních cest postavením nového štětu mezi nimi, cesta na nové ulici za humny, která nebyla dříve k jízdě vůbec způsobilá.*
- Pronájem obecních polí r. 1927** *R. 1927 byly znovu na dobu 6ti roků pronajaty obecní pozemky veřejnou dražbou, ku které byla stanovena vyvolávací cena z 1 korce pole pod ovčínem 50 Kč, v rači 60 Kč, na Homolce a na Kopanínách 70 Kč. Při dražbě bylo docíleno z některých dílů 200 až 400 Kč z 1 korce. Soukromé pozemky jsou pronajímány za 100 až 150 kg pšenice z 1 korce.*
- Pronájem polí Kostela Třtického r. 1927** *Tohoto roku měla býti konána také dražba veřejná na pronájem pozemků Kostela Třtického jako minulá léta na 6 let po sobě jdoucích. Dražba tato příčiněním farního úřadu v Novém Strašecí se nekonala a pozemky byly k návrhu farního úřadu pronajaty z volné ruky jen občanům římsko-katolického vyznání, ale za cenu dosti vysokou, tak že nájem ten není žádným dobrodiním. Při tomto možno říci teroristickém pronajímání pozemků při kterém sledoval farní úřad vrácení občanů do církve římskokatolické nebyl brán zřetel na občany skutečně půdu potřebující, ale půda byla pronajata na mnoze rolníkům dobře situovaným za nestejnou cenu.. Přes to, že mnoho potřebných lidí přišlo tímto způsobem o pozemky, které nutně ku své obživě potřebovali a měli tyto v dobrém stavu vrátilo se do církve římskokatolické jen as 4 neb 6 osob, které dostali půdu méně cennou za vysoké nájemné.*
- Nový ř. učitel 1927 Vrkoč Josef** *Tohoto roku začal 1. září vyučovati nověustanovený řídící učitel p. Vrkoč Josef na zdejší škole.*

105-106

106

106-107

107

Volby do obecního zastupitelstva r. 1927

V roce 1927 dne 16. října byly konány volby do obecního zastupitelstva při nichž obdrželi: 107-108

I. volební skupina „Dělníků domkářů a maloročníků“ 224 hlasů t.j. 9 mandátů byli zvoleni: Stanislav Uhlík č. 114, Bohumil Holík č. 150, Robert Truksa č. 115, Zíma František č. 101, Prošek Josef č. 5, Uldrych Jan č. 143, Urban Antonín č. 138, Černý Josef č. 122, Urban František č. 21.

II. volební skupina „Republikánské strany a domovin“ 173 hlasů t.j. 6 mandátů a byli zvoleni: Pošta Emil č. 37, Vožech Josef č. 25, Kasalický Václav č.12, Hejda Václav č. 38, Bohumil Uldrych č. 84, Horáček Karel č. 41.

Proti této volbě podali za stranu čs. socialistů námitky Vopátka Václav s okresním důvěrníkem této strany Novotným Františkem z Tuchlovic, které byly zamítnuty a okresní politickou zprávou ve Slaném vypsány volby starosty a obení rady na den 14. března 1928, při nichž zvoleni starostou obce Holík Bohumil č. 150, I. náměstkem starosty Josef Vožech č. 25, členy obecní rada Jan Uldrych č. 143, Zíma František č. 101 a Hejda Václav č. 38.

K volbě dostavil se za okrasní zprávu politickou p. dr. Prádl, který ve svém prosluvu kladl na srdce všem členům ob. zast. řádné a správné vedení obecních záležitostí bez ohledů na zájmy soukromé a v první řadě vyzvedl nutnost stavby nové školy.

Podzim roku 1927 byl příznivý, počasí krásné, spíše suché, zelené píce je málo, zvláště kde se nepěstuje řepa musí se brzo krmiti zimní píce, čímž stoupají ceny krmiv. Ku konci listopadu nastávají mrazy a dostupují v prosinci až -24° Celsia. V prosinci napadlo něco sněhu, který ležel jen as 14 dní. 108

1928

1928

Povětrnost r. 1928

Leden 1928 byl mírnější a v únoru je krásné počasí s nočními mrazy; ve březnu přituhlo a 9.-10. byla vánice sněhová a mrzne silně do 22. března. V dubnu bylo počasí pěkné a setí se dařilo dobře; 14. padal sníh 1 den, pak bylo deštivo, 17.-18. padalo sněhu na 15 cm a v noci mrzlo 4° C na to přšlo a sněžilo až do 26. Tím se zdržel osev do května; začátek května byl studený a 10.-14. byly noční mrazy až -3° C a sněžilo. 108

úroda 1928

Léto bylo suché, úroda žita a pšenice, jařin slabá, zvláště slámy málo; sklizeň píce, zvláště otavy slabá. Jelikož i podzim byl suchý jeví se nedostatek píce a následkem toho velká nabídka dobytka ku prodeji, čímž ceny jeho klesly. Sklizeň chmele byla prostřední, poškozena před dozráním mšicí chmelní, cena chmele hned po sklizni byla 2000-2225 Kč, v okolních obcích dosáhla až 2400, pak klesala až na 1500 Kč a v novém roce 1929 je ve zdejší obci as 30 žoků chmele neprodáno. Sklizeň řepy byla slabá 30-60 q à 1 korci na většině osevné plochy jen kdo zasel do ¹⁵/₄ měl slušnější sklizeň 80-90 q à 1 korci. Následkem nízké ceny řepy 15 Kč za 1q málo se jí seje. 108-109

Cena obilí ze sklizně 1928

Cena píce dosáhla v podzimku 140 Kč a pak klesla na 120 Kč za 1q, sláma po žních se podávala až za 60 Kč a pak klesla na 40-50 Kč, obojí za příčinou dostatečného dovozu. Pšenice tržila 200, žito 190kč, ječmen 180 Kč, oves 170 Kč, brambory 40 Kč za 1q, jetelové semeno 7-11 Kč za 1 kg. V podzimku klesla cena podsvinčat až na 80 Kč za 1 pár ač se z jara prodávala za 300 až 109

Oslava ^{28/10} 1928

28. října 1928 bylo jako v celé Republice i ve zdejší obci místním světovým sborem za součinnosti místních spolků: Hasičský, Sokol a Kampelička oslaveno 10 leté výročí státní samostatnosti Československé Republiky následovně: V 9 hod dopoledne seřadily se spolky na dolní návsi, odtud šly průvodem vedeni hudbou ku pomníku padlých, kde tábor lidu s pořadem: Pěvecký sbor ze Mšece zpěvy, žactvo recitace básní. Slavnostní proslov o významu 28. října vykonal pan učitel Soukup z Nového Strašecí, hudba hrála státní hymny a pak byl promenádní koncert. Oslava účastí všeho občanstva při krásném počasí byla důstojná významu dne.

Zavedení telefonu

V tomto roce byl zaveden telefon do zdejší obce

Stávka horníků
v Slánsko-
Kladensku r. 1928

V říjnu t.r vypukla v horním revíru Slánsko-Kladenském stávka horníků, která trvala 4 týdny; docíleno 3-5% zvýšení mzdy.

V podzimku hloubil pan František Růžička čp. 59 již třetí studnu a vodu opět nemá.

109

Volby do zemského
zastupitelstva r.
1928

Dne 2. prosince konaly se volby do zemského a okresního zastupitelstva v celé republice na základě stálých seznamů voličských, v němž mají právo volební občané obojího pohlaví od 24 roku stáří. Do zemského zastupitelstva ve zdejší obci obdrželi hlasů: Č.S strana 14, Republikánská 153, Lidová 10, Živnostenská 14, Komunisté 164, Soc. dem. 11.

Volby okresní r.
1928

Do okresního zastupitelstva obdrželi hlasů: Lidová 12, Živnostenská 18, Soc. dem. 9, Č. Soc. 11, Republikánská 156, Komunisté 159. Do těchto zastupitelských sborů jmenuje vláda 1 třetinu členů a předsedu sama jako odborníky k návrhu stran.

110

Ryba Josef se
utopil při koupání
v Bucku

V létě t.r. se utopil při koupání Ryba Josef, syn domkáře čp. 88 v Bucku, 17 let stár.

1929

1929

Tuhá zima a její
následky r. 1929

Zima r. 1929 byla stálá a tuhá až 35° C, sněhu bylo průměrně na 50 cm, zmrzlo mnoho bramborů a řepy ve sklepích a v krechtech. Zvěře a ptactva v polích a lesích pomrzlo místy celé vrhy, mladých prasat ochromlo velký počet, snad 50%. Škody jsou velmi značné, doprava na dráhách vážna a nastává velký nedostatek paliva k vytápění i v průmyslu, tak že mnoho podniků bylo nuceno zastavit výrobu. Školy byly zavřeny pro nedostatek paliva 14-21 dní. Vodovody, které nebyly dosti hluboko položeny zamrzly a potrubí praskalo. Požáry, které dosti často vznikaly z přetopení bylo těžko hasiti, jelikož vody byly zamrzlé, ba i voda zamrzala v hadicích, sněhem hasiti bylo obtížné a málo účelné. Dosti lidí zmrzlo na cestách, ba i v příbytcích, cikánů zmrzli celé tlupy. Státní silnice od Nového Strašecí byla zavátá tak, že autobusy dopravní jezdily po okresní silnici

110

k Rudě a od Horácké myslivny odbočily zase na státní silnici k Žencovu. Stalo se, že pod nádražím Řeňčov vběhl daněk pod autobus, který následkem toho dostal smyk a sesadil se ku příkopu a ze značného náspu se převrhl, i poraněno bylo 16 osob, nejvíce od rozbitého skla oken.

Za této tuhé zimy nejvíce trpěli zřízenci železniční a dělnictvo, které chodilo do práce velmi vzdálené, omrznutí končetin bylo velmi značné.

Úmrtí bývalého
kronikáře
Františka
Horáčka

V únoru 1929 zemřel p. František Horáček, ve stáří 91 roků, zapisoval v této knize na str. 33 – 38, smrt jeho byla přivoděna tím, že šel na procházku, uklouzl po náledí a pádem si ublížil.

Zima tuhá trvala až do konce února, teprve v březnu nastala obleva, sníh zvolna roztál a téměř beze škody voda odtékla. Ozimy dobře přezimovaly, jen kde leželo příliš mnoho sněhu (závěje) trpělo žito snětí sněžnou. V dubnu mrzlo opět až do 7. tak silně, že se jezdilo po polích a vůz se nebořil následkem toho se do $1\frac{3}{4}$ ještě neselo. 20. – $2\frac{5}{4}$ mrzne opět v noci až -6° C, tím se setí protáhlo až do května.

V květnu r. 1929 konalo se komisionelní šetření na místo ku stavbě nové školy a uznáno za způsobilé na čkt. 184/2.

Povětrnost a
úroda r. 1929

Léto r. 1929 bylo suché a následkem toho bylo málo píce. Obilí dosti sypalo a jelikož byla světová úroda dobrá, ceny obilí klesly. Platilo se za pšenici 150-165 Kč, za žito 118-125 Kč za ječmen 130-14 Kč, za oves 110-115 Kč, brambory 20-25 Kč, sláma 15-20 Kč, seno 60-70 Kč, řepa 16 Kč za 100 kg. Chmel trpěl mšicí chmelní tak, že se muselo stříkati 3 až 4 krát, čímž se režeie zdražila. Kdo včas nestříkal nesklidil nic; světová sklizeň chmele byla velmi dobrá a cena neodpovídá ani výrobní režii, neboť výrobní výlohy se odhadují při normální sklizni na 1000 Kč za 1 q chmelní (50 kg). Chmel se prodával za 300-400 Kč, teprve později stoupla cena na 500-700 Kč. Tyto nízké ceny se odůvodňují velmi dobrou světovou úrodou a neprodanými zásobami z roku 1928.

Jen ve zdejší obci je neprodaného chmele z r. 1928 as 30 žoků, za který je nabízeno 100 Kč za 50 kg.

Zavedení elektriky

V roce 1929 byla zavedena do zdejší obce elektrika, rozvodná síť po obci byla rozpočtena na 180.000 Kč; obec přispěla obnosem 60.000 Kč, které byly v minulých letech ukládány na stavbu nové silnice z Nového Strašecí přes Třtici ku Kalivodům.

Novostavby r.
1929

V roce 1929 byl postaven nový dům čp. 155 na stav. parcele čkt. 184/9, majitelem Josefem Vyskočilem, který prodal dřívější svůj domek čp. 108 Fr. Proškovi, Husák František čp. 39 rozbořil staré hospodářské stavení a chlév a postavil nové obytné.

Podzim r. 1929 byl suchý, setí ozimů bylo značně pracné pro tvrdost půdy, prodlouženo do konce října. Štěstí, že počasí v listopadu i prosinci bylo mírné, ozimy krásně sešly.

V září 1929 byly vypsané nové volby do poslanecké sněmovny i do senátu na den 27. října. V těchto volbách ve zdejší obci obdrželi hlasů:

Volby do posl.

Do posl. sněmovny:

do senátu:

Republikánská	165	140
Komunisté	150	133
Soc. demokr.	34	31
Čes. sociální	14	14
Živnostenská	26	25
Lidová	17	15
Nár. demokraté	--	2

1930

1930

Zima r. 1930 byla mírná, téměř bez sněhu.

113

Vládním nařízením ze dne ¹/₁₂ 1928 vešel v platnost zákon z r. 1924 o plemenidbě hospodářského zvířectva tj. skotu, bravu a ovcí dle něhož je povinna obec zdejší opatřiti na náklad chovatelů 4 býky a 1 kance čistokrevného plemene, které licenční komise uzná za způsobilé.

Účelem tohoto zákona jest povznést chov hospodářského zvířectva dosud zanedbaného.

Jaro r. 1930 bylo suché a následkem toho jarní osev ukončen ¹⁵/₄ i chmelnice zřezány.

V tomto roce postavil novou studnu Urban Alois čp. 15 o hloubce 21 m.

Povětrnost a
úroda r. 1930

Léto bylo spíše suché, úroda dobrá, zvláště sklizeň chmele velmi dobrá. Cena chmele byla 200-400 Kč, což opět neodpovídá výrobním nákladům, třeba že se nestříkalo. V tomto roce řádily větry tak silné, že mnoho drátěnek padlo a které nepadly byly poškozeny otrháním odnoží a červenáním chmele. Cena obilí byla následující: pšenice 120-160 Kč, žito 80-120 Kč, ječmen 115-130 Kč, oves 90-100 Kč, brambory 20-30 Kč, cukrovka 14,5 Kč. Seno 40-50 Kč, sláma 10-30 Kč. Jelikož ceny průmyslových výrobků neklesají stejně jako zemědělské výrobky trpí zemědělství tak zvanou krizí tj. nevyplácí se výroba zemědělská přes to, že chráněna obilními i živočišnými cly.

V podzimu řádili silně se rozmnoživší hraboši.

V roce 1930 stoupá velká nezaměstnanost dělnictva následkem racionalizace t.j zlepšení strojové výroby a obmezení vývozu průmyslových výrobků

114

Sčítání lidu r.
1930

¹/₁₂ 1930 bylo II. sčítání lidu v Republice, dle něhož bylo ve zdejší obci 759 osob z nich:

římskokatolického vyznání	414 osob
československého vyznání	282 -,-
bez vyznání	59 -,-
Evangelíků	4 osoby.

1931

1931

Zima r. 1931 byla mírná, téměř bez sněhu, ale v březnu silně mrzlo až do 10. dubna, tím se jarní osev opozdil a ozimy a jetel byly poškozeny.

114

V roce 1930 vypovězená smlouva obchodní s Maďarskem, která vypršela ¹⁵/₁₂ 1930. Do té doby dovezlo se velké množství obilí a tím jeho ceny stlačeny tak, že se do jara 1931 zkrmlilo mnoho žita i ječmene. Z jara se objevil nedostatek žita a ceny jeho stouply na 160 Kč za 100 kg, oves na 150 Kč, brambory na 50-60 Kč za 100 kg. Naproti tomu ceny dobytka klesly, zvláště vepřového. Prodávalo se 1 pár selat za 100-160 Kč.

Povětrnost a úroda r. 1931

Léto r. 1931 bylo spíše suché, úroda dobrá až na žito, které následkem sněti sněžné bylo řídké. Sklizeň chmele byla velmi dobrá a cena jeho byla 100-160 Kč, ku konci stoupla ne 200-300 Kč, což opět neodpovídá výrobním nákladům. Ceny obilí byly: pšenice 130-150 Kč, žito 140-150 Kč, ječmen 125 Kč, oves 100-105 Kč, brambory 20-30 Kč, seno 40-50 Kč, sláma 15-25 Kč. V září silně pršelo, čímž se podzimní osev zdržel a brambory hnily. Ovoce se urodilo hojnost přes to, že v zimě r. 1929 mnoho stromů vymrzlo; ceny ovoce, zvláště hrušek byly nízké od 30 hal za 1 kg až za 1 Kč.

Podzim byl mírný, ještě v listopadu se selo.

Oprava kostela

V roce 1931 byl opraven zdejší kostel, zejména věž opatřena novou krytinou a prostranství kolem kostela opatřeno na jižní straně zděným tarasem a železným zábradlím, ale ku zřízení sadu opět nedošlo.

115

oprava hoř. rybníka

Hoření rybník byl vyčištěn od bahna a zřízena betonová hráz nákladem 2000 Kč.

Václav Truksa zabít elektrickým proudem

Roku 19²/₁₁31 byl zabít elektrickým proudem Václav Truksa 25 roků starý svobodný syn Roberta Truksy domkáře čp. 115 při vyměňování žárovky u své sestry v čp. 58.

novostavby v r. 1931

V roce 1931 postavil na zahradě od čp. 13 nový domek Jindřich Vocilka. Na poli u Punčochy postavil nový domek bez povolení obce Václav Rohla, chtěje tam provozovati zahradnictví.

V listopadu a prosinci klesla voda ve mnohých studních zdejší obce a musely býti prohloubeny.

Nezaměstnanost v r. 1931

Nezaměstnanost dělnictva trvá i v tomto roce ve značné míře a československý červený kříž pořádá sbírky ve prospěch nouzi trpících lidí.

zalesňování v r. 1931

V roce 1931 obec vysázela na pozemku v hoře lesní smrkovou sadbu, která byvši pozdě státní školkou dodána ve slabé jakosti a následkem suchého počasí zaschla na 60%. Obec tím byla poškozena o náklad s vysázením spojený as 3000 Kč.

V roce 1931 vyhořel mlýn v Bucku, jen hospodářské budovy zůstaly, jelikož měly taškovou krytinu a dřevěná stodola došky krytá, která stála značně vzdálena byla též zachována.

Rybník Bucek pronajat ku koupání „Zdravé Generaci“

V roce 1931 najala dělnická péče o mládež odbočka v Kladně rybník „Bucek“ ku koupání mládeže a zřídila při něm u lesa 2 provisorní prkenné boudy. Za koupání cizích občanů vybírá poplatek 1 Kč za osobu. Zdejší obec reklamuje vydržené právo na koupání svých občanů bezplatně a byla zamítnuta vrchní zprávou státních lesů a statků ve Smečně.

116

Revisi kroniky této provedl z nařízení o. š. inspektora p. Josefa Štětiny dne 12. 4. 1932 Jan Líka ř. učitel

1932

1932

Zima r. 1932 byla mírná bez sněhu, jaro bylo vlhké a studené, léto vlhké ku konci suché, podzim spíše suchý.

116

Úroda byla dobrá, chmel se prodával za 500-750 Kč, pšenice 140-150 Kč, žito 90-100 Kč, ječmen 80-85 Kč, oves 65-70 Kč, brambory 20-25 Kč.

Volby obec. zastup. r. 1932

Z jara, ²⁸/₂ r. 1932 byly provedeny volby obecního zastupitelstva, ve zdejší obci zvoleni byly za stranu dělníků domkářů a maloročníků: Stanislav Uhlík čp. 114, Černý Stanislav čp. 57, Holík Bohumil čp. 150, Horáček Rudolf čp. 22, Kořán Antonín čp. 65, Pavlíček Václav čp. 147, Ulrych Jan čp. 143, Urban Antonín čp. 138; za stranu republikánskou: Posledník František čp. 105, Frolík František čp. 81, Horáček Karel čp. 41, Záruba Josef čp. 93; za stranu občansko-zemědělskou Pošta Emil čp. 37, Macínek Václav čp. 1, Truksa Václav čp. 36. Starostou zvolen Stanislav Uhlík, náměstkem Jan Ulrych.

³/₃ 1932 vyhořel dům čp. 72 a v čp. 42 stará sýpka do základů neboť byly dřevěné, došky kryté; čp. 72 byl postaven nový domek. Na čkt. ¹⁸⁴/₂₃ postavil nový domek s chlévem, kolnou a chlívky i studnou K. Uhlík, který má čp. 157. Dále postaveny nové studny v čp. 6 – 59.

Dolení rybník vyvezen a hráz opravena nákladem 1200 Kč.

V říjnu 1932 zemřel bývalý starosta Sailer František čp. 38 – 91 ve věku 80 roků.

1933

Zima r. 1933 byla mírná, téměř bez sněhu a vody ve studních je stále nedostatek, musejí býti prohlubovány.

117

Úroda r. 1933 je dobrá, chmele slabší, ale cena jeho je lepší následkem poptávky z Ameriky, kde opět se vaří pivo. Prodával se chmel 2000-2350 Kč za 50 kg, pak klesla cena až na 1300-1500 Kč. Pšenice byla za 140-150 Kč, žito 85 později 100 Kč, ječmen 85-90 Kč, oves 65-75 Kč, brambory za 30-45 Kč.

V dubnu vyhořel domek čp. 100 Mrázka Antonína, který byl pro nedostatek ztěží znovuzřízen.

V létě byl prostřední rybník vyvezen a hráz opravena.

Státní stravovací

Narízením ministerstva soc. péče musí od března nezaměstnaní za státní podporu

(stravovací akce), která obnáší pro živitele rodin 20 Kč týdně a pro svobodné 10 Kč týdně pracovat na veřejně prospěšných pracích jako oprava cest a podobně, za 10 Kč 4 hodiny, 20 Kč 8 hodin. Kromě zmíněné stravovací akce přidělilo ministerstvo soc. péče a zemědělství pro zdejší okres několik vagónů žita, ze kterého byli poděleni nezaměstnaní chlebem, ženatý 2 bochníky na týden a svobodní 1 bochník ve váze 1,2 kg jeden bochník. Pro venkovské obce obstarala upečení a dodání dělnická pekárna ve Slaném.

Mimo zmíněný příděl žita pro nezaměstnané nechala vláda mnoho vagónů žita učiniti pro lidskou výživu neschopné a přiděluje se pro krmení dobytka, aby udržela částečně obstojná cena pro zemědělce, kterým obilnářství se nerentuje, protože průmyslové výrobky zejména strojí jsou dosti drahé, rovněž umělá hnojiva.

1934

1934
Honitba znovu
pronajata

V roce 1933 byla opět znovu pronajata společenská honitba ve Třtici na 6 roků od 1/2 1934 do 31/1 1940 za 6.300 Kč nájemci panu dr. Miloši Sloukovi z Prahy II. Vodičkova 7.

117

r. 1934 povětrnost
a úroda

Ve žních se rozmohly následkem sucha polní myši, tak, že musely býti hubeny značným nákladem i nadělaly velikých škod nejen na polích, ale i v lesích. V podzimku panuje velké sucho, což značně ztěžuje polní práce a setí ozimů prodlužuje.

117-
118

Roku 1934 byla zima mírná, téměř bez sněhu, jaro krásné, suché, léto katastrofálně suché. Následek toho neúroda, zejména píce a luštěnin.

Správa zvláštního fondu při zemědělské radě stanovila průměrný úbytek sklizně 50% při obilninách a píce následkem sucha.

Vládním nařízením ze dne 22. prosince 1934, čís. 272 sb. z.a.n. bylo ustanoveno sleviti 25% z pachtovného pro rok 1934. Zdejší zemědělci obdrželi podporu ze živelného (zvláštního fondu) v obnosu 45.000 Kč za než si vybrali krmiva u hospodářského družstva v Tuchlovicích a mají obdržeti 50%ní náhradu daně pozemkové. Jiná léta se vyvážela ze zdejší obce píce a sláma a tohoto roku se dovezlo ze Slovenska 10 vagónů slámy po 35 Kč 1q. Ceny dobytka klesly a nikdo neodstavoval skot, telata se prodala až za 2 Kč 1 kg ž.v. Štěstí veliké, že okopaniny, řepa a brambory daly sklizeň normálně; brambory se prodávaly za 25 Kč 1 po sklizni. Po žních zaseté směsky a jetele ve strništích daly částečnou píci pro dobytek až do listopadu, tím byla zmírněna nouze o píci.

Monopolní ceny
obilí

V tomto roce byly stanoveny monopolní ceny na obilí a sice: Pšenice základní cena po sklizni 166 Kč, žito 125 Kč, ječmen 125 Kč, oves 110 Kč za 1q a postupně každý měsíc do příští sklizně přírůžka 80 hal až 1,60 Kč. Tím mají býti zaručeny pevné ceny pro zemědělce. Výkupem a prodejem obilí byla pověřena Obilní společnost v Praze, která má komisionáře po celé republice, zejména vedou hospodářská družstva, bez kterých by se zařízení toto ztěžka vžilo neboť soukromý obchod tomu nepřál ba možno říci brzdil.

118

Cena chmele 1934

Úroda chmele byla též slabší a prodával se 1 tj. 50 kg za 12-1500 Kč. Když byla většina chmele v rukou obchodníků, stoupla cena na 2500 Kč.

119

Nová studna před
čp. 155

Stav vody ve studních i v letošním roce klesá a musejí býti studny stále prohlubovány, což vyžaduje značného nákladu. Začátkem roku 1934 prohloubila obec novou studnu na čkt. 184/2 před čp. 155 a opatřila čerpacím zařízením kozlíkovým od firmy Sigmund z Olomouce – Lutina za 3500 Kč, hloubka studny je 30 m a celkový náklad i s pumpou činí 8.000 Kč.

Školní zahrada
zřízena r. 1934

Na témže pozemku čkt. ¹⁸⁴/₂ byla zřízena školní zahrady, obehnána hradbami z drátěného pletiva.

Ve bráně ku Mšeci bylo vysázeno 32 stromů hrušnových, druhu zimního, jelikož dřívější stromy švestkové byly zničeny puklicí švestkovou. Stromky byly zakoupeny z okresní školky v Novém Strašecí.

záškrť 1934

Roku 1934 onemocnělo asi 10 dětí záškrtem, ale nezemřelo žádné, ač měly dosti dlouho následky, zvláště kterým nebyla včas poskytnuta pomoc lékařská; v okolních obcích bylo několik případů smrti.

Požár 1934

Ve březnu 1934 vyhořel starý domek čp. 71 a byl ze základu postaven nový, majitel je Korf Emil.

Stavba silnice
1934 Třtice –
Nové Strašecí

11. dubna byla začata stavba silnice ze Třtice do Nového Strašecí a kolaudace její provedena ¹⁹/₁₁ 1934 zemským úřadem. Stavbu tuto provedla obec Třtice ve své režii za stavebního dozoru okresního vrchního revidenta pana Františka Žandy z Nového Strašecí a zemského ing. pana Emila Koubka. Stavební náklad 489.000 Kč byl uhrazen následovně: Výpůjčkou obce u okresní hosp. záložny v Novém Strašecí 100.000 Kč, zemskou podporou 50% nákladu 244.000 Kč, dodávkou kamene s dovozem písku 145.000 Kč. Dovoz kamene a písku byl rozvržen na majitele pozemků, a sice na 1 korce pozemku zavezl každý 1 mb silnice. Vozovka (štět) byla 5m široká. Pracovalo 30-87 dělníků a mzda byla 2 Kč – 2,40 Kč za 1 hodinu. Práce potažní mimo dovozu kamene a písku (merklu), který byl dovezen zdarma se platily: 60 Kč za dvoukoňský potah a 40 Kč za 1 koňský potah denně, ve žních pak při válcování 100 Kč a 60 Kč denně. Písek na uválcovanou silnici a na dlažbu rigolů dodal pan Václav Frolík z Tuchlovic z lomu Čelechovského za 25 Kč 1m³ s dovozem též do betonu na most přes Kačák a na hráz u rybníka před pomníkem padlých vojáků, který rovněž musel býti zvýšen a byl při té příležitosti opraven a zřízena nová zahrádka celkovým nákladem 1.000 Kč.

Štěrky na silnici a kámen na dlažbu rigolů dodal pan Holý Adolf z Kroučové z lomu pana Landy ve Vinařicích za 59 Kč 1m³ s dovozem na místo. Za lámání kamene v obecním lomu v Hoře se platilo 5 Kč od 1 m³ ve štětu měřeno. Po kolaudaci dne 19/11 byla převzata silnice pod správu okresu.

Při stavbě této byla tak veliká nabídka pracovních sil tj. dělnických, že to způsobilo obecní radě dosti nepříjemností, když nemohla všechny uchazeče zaměstnat. Zejména bylo drobným zemědělcům bráněno, aby si něco vydělali, když malá výměra půdy je nemůže uživit, zvláště při katastrofálním suchu toho roku panujícím.

Mimo obecní nové studny byla postavena v čp. 20 též nová studna p. Antonínem Poštou.

Za výkup pozemku v lese v katastru obce Mšec. Žehrovice čkt. ¹²²⁴/₁ pro stavbu silnice zaplatila obec panu Jünovi, statkáři ze Slovaneky 1,50 Kč za 1 m², kdežto v Milém platili 50 hal za 1 m² lesní půdy správě státních lesů.

Při válcování silnice byly též uválcovány cesty po obci.

Zřízení letního
tábora „Sokol“

Na louce u Bucka byl zřízen letní tábor „Sokola“ z Kladna, kde se mládež v letních měsících zotavuje.

119-
121

121

1935

1935

Povětrnost r. 1935

Zima r. 1935 byla mírná, téměř bez sněhu, jaro i léto suché katastrofální neboť ani otava na lukách nebyla téměř žádná, zvláště v Rači. Jetele na druhou seč též nedaly žádnou sklizeň. Pouze ozimy daly sklizeň dobrou, ale zrno mělo značnou část zadiny. Jařiny daly sotva 1/3 normální sklizně, luštěniny žádnou. Brambory a řepa sotva poloviční. Ceny obilí zůstaly nezměněny, ale museli zemědělci, kteří odvedli více obilí nežli 20q odebrati za 10% stržených peněz, odebrati staré obilí v denaturovaném stavu tj. ječmen a oves ku krmení. Obilní společnost vyhláškou vyzvala zemědělce, aby nezvyšovali osevní plochu pšenice a žita a zvýšili plochy pícnin a obchodních plodin (řepky, máku apod.), aby se udržela cena pšenice. Zemědělci neuposlechli a tudíž se odhaduje, že zůstane 50.000 vagónů pšenice v zásobě pro rok 1936-37. Sklizeň chmele byla podprůměrná a cena jeho byla 12-1500 Kč a zůstalo 50 žoků neprodáno v obci.

122

Požár r. 1935

Dne 8. června vyhořel domek čp. 32 patřící Antonínu a Růženě Uhlíkovým do základů, jelikož byl dřevěný. Byl postaven nový, pouze a 1 místnosti obytné a chlévě.

Sčítání drůbeže

V roce 1935 bylo provedeno sčítání drůbeže a bylo ve zdejší obci napočítáno: Letošních kuřat 1441, starých kohoutů 91, slepic 1841, mladých husí 795, starých 118, starých kachen 8, mladých 59, starých krocanů 8, krůt 4, perliček 9 ku dni 1. července. Vepřového bravu: 1 plemenný kanec, 16 prasnic do 1 roku, přes 1 rok starých 40, selata do 8 neděl 93, běhouni do ½ roku 150, prasata přes ½ r. 13, celkem 3313 kusů vepřového bravu. 1 ledna bylo vepřů 407 kusů. Skotu bylo 1. ledna 74 telat do 1 roku, býků přes 1 rok 16, jalovic přes 1 rok 36, krav 337, volů 9, celkem 472 kusů. Koní 71, kozy 83. Plemenných býků veřejných bylo 3, soukromý jeden, příspěvek za 1 plemennou krávu byl 14,70 Kč.

Sčítání ovocného stromoví r. 1935

V roce 1935 bylo též provedeno sčítání ovocného stromoví a bylo všech pěstitelů ovocného stromoví 125, jabloní 875, hrušní 379, třešní 148, višní 12, švestek 3544, slív 130, vlašských ořechů 66, všech stromů 5154. Keřů rybízu 406, angreštů 431, dohromady 837 keřů. Sčítání provedl pan řídící učitel Oldřich černý, člen „ovocnické jednoty v Rakovníku“ ku dni 1. května 1935.

123

**Volby r. 1935
Poslanecká
sněmovna a senát**

V den 19. května byly provedeny volby do Národního shromáždění a obdržely ve zdejší obci hlasů:

1. Strana Republikánská	do posl. sněmovny: 181	do senátu: 158
2. Čs. Sociál. demokratická	61	54
3. Čsl. socialistů (Klofáč)	9	6
4. Komunistická	138	118
5. Lidová	12	11
10. Živnostenská	26	24
16. Národní sjednocení	2	--

Dne 26. května byly provedeny volby do země a okresu a obdržely hlasů strany:

Volby do okresu a Země

Dne 26. května byly provedeny volby do země a okresu a obdržely hlasů strany:

1. Strana Republikánská	do okresu: 188	do země: 168
2. Čs. Sociál. demokratická	36	38
3. Čsl. socialistů (Klofáč)	4	9
4. Komunistická	140	144
5. Lidová	8	12
10. Živnostenská	19	20

Odstoupení p. presidenta Masaryka Volby nového presidenta dr. Beneše Edvarda

V prosinci vzdal se pan president republiky T. G. Masaryk úřadu pro vysoký věk a byl dne ¹⁸/₁₂ zvolen dr. Edvard Beneš, dosavadní ministr zahraničních věcí presidentem republiky. Dr. Edvard Beneš byl první spolupracovník dr. T. G. Masaryka za hranicemi v samostatnost státu.

123-124

Jmenování p. presidenta T. G. Masaryka čestným občanem

Z vděčnosti v zásluhy pro stát usneslo se Národní shromáždění ponechat panu Presidentu Masarykovi doživotní užívání zámku v Lánech a presidentský plat. Zdejší obecní zastupitelstvo jmenovalo pana presidenta Tomáše Garyka Masaryka čestným občanem ve schůzi dne 10. března 1935 všemi 12 hlasy přítomných členů za jeho zásluhy v stát.

124

zakoupení motorové stříkačky

Ku konci roku usneslo se obecní zastupitelstvo zaručiti se dobrovolnému sboru hasičskému zde za výpůjčku u místní Kampeličky v obnosu 25.000 Kč, která bude splacena v 10ti letech ku zakoupení motorové stříkačky se 500 bm hadic. Stříkačka tato zakoupena od firmy Smekal za 33.000 Kč. Na to obdržel sbor zemskou podporu 4.000 Kč, od hospodářské záložny okresní v Novém Strašecí 1.000 Kč, od místní Kampeličky 3.000 Kč a hotovosti měl sbor 5.000 Kč. Stará ruční stříkačka již konala službu 50 roků od založení zdejšího sboru, který letos oslavil své 50ti-leté trvání.

Předání honitby Panem dr. Sloukem p. dr. Viesenbergerovi Praha

Pan dr. Miloš Slouk následkem nemoci předal honitbu p. dr. Viesenbergerovi Praha II. Křemencova. Jelikož okresní úřad nařídil, že nová smlouva o nájem honitby musí býti sjednána na 6 roků, byla tudíž honitba pronajata od ¹/₂ 1935 do ³¹/₁ 1941.

1936

1936

Sklizeň obilí

Zima byla r. 1936 mírná, jaro vlhké, léto vlhké, podzim suchý. Úroda píce dobrá, obilnin následkem velkých dešťů slabá, luštěnin dobrá. Obilí polehlo tak, že se málo žacími stroji dalo sekati, i ručně byla těžká práce neboť bylo obilí polehlé do samých kotoučů (věnců). Slámy bylo mnoho, ale špatná, namnoze spuchřelá, tudíž ku krmení nezpůsobilá. Ceny obilí zůstaly nezměněny, ale bylo sráženo ze pšenice 18 Kč, ze žito a ječmene 8 Kč ze 100 kg. Osev obilnin byl stanoven tak, že nesmí plocha orné půdy býti oseta obilninami jen do 60% a plocha pšenicí osetá 20% orné půdy pro zdejší obec, mají se pěstovati ve větší míře píce, luštěniny a plodiny obchodní.

125

Sklizeň chmele

Sklizeň chmele byla dobrá, ale cena se pohybovala od 500 do 750 Kč za 50 kg. Trvá zákaz vysazovati nové chmelnice bez současného zrušení staré chmelnice ve stejné výměře. Rovněž cukrovku smějí sázeti jen řepaři od roku 1930, podle kontingentu obmezeného.

Sklizeň bramborů byla uspokojivá, něco následkem dešťů shnilo, sklizeň řepy byla dobrá. Cena bramborů po sklizni byla 20-25 Kč za 100 kg. Cena sena a jetele 20-25 Kč, slámy 8, ale také 5 Kč za 100 kg. Ceny selat 300-400 Kč v létě, na podzim 160-260 Kč za jeden pár.

Sčítání dobytka

1. ledna 1936 napočteno dobytka:

hovězího: 3 býci plemenní, 1 soukromý, telata pod 1 rok 71, býci nad 1 rok 6, jalovice 19, volí 10, jalovice připuštěné 13, krávy 313 z těch používáno k tahu 153. Vepřový brav: 1 kanec plemenný, prasnice do 1 roku 9, jednoroční a starší 40, selata pod 8 neděl 103, běhouni od ½ roku 193, prasata ½ roční a starší 71, celek 417 prasat dle stavu $\frac{1}{1}$ 1936.

Prasata dle stavu $\frac{1}{7}$ 1936:

1 kanec plemenný, prasny do 1 roku 29, přes 1 rok 39, selata do 8 neděl 107, běhouni od 8 neděl do ½ roku 131, od ½ roku a starší prasata 11, celkem 318 prasat.

Koně 1. ledna 71 ku $\frac{15}{9}$ klasifikace 75 koní.

Dne 6. června vyhořel domek čp. 52, majitel Kraus Josef, který s tíží jej znovu zřídil pod střechu neboť pojistné bylo nepatrné a byl domek starý a došky krytý.

*Větrná bouře,
průtrž mračen a
krupobití r. 1936*

Ve žních byla zdejší obec postižena větrnou bouří s průtrží mračen a krupobitím při níž byly poraženy chmelní konstrukce v počtu 7 docela a mnoho jich poškozeno částečně, čímž byla sklizeň chmele značně poškozena, obilí postavené v panácích rozházeno a neposečené vytlučeno kroupami a zamláceno do země tak, že se dalo moc špatně sekati.

CPO

Zákonem nařízeno v každé obci zříditi civilní protiletdeckou obranu, čímž vzniká obcím značná výloha přes to, že je to v zájmu občanstva a jeho majetku. Všechny státy v překot zbrojí a tím zatěžují občanstvo, které se ještě ze světové války nezotavilo do nesnesitelného stavu.

*přirážky a dávky r.
1936*

Ve zdejší obci se vybírá obecní přirážka, k dani činžovní 125% a k ostatním daním 300%, z jedné místnosti 10 Kč dávky a z 1 psa též 10 Kč, ze hry v karty 1 Kč ze hry 6 hod trvajících, z 1 litru piva a ovocného vína 10 hal.

polní myši r. 1936

Po žních se opět rozmohly polní myši takovou měrou, že obvyklé prostředky hubení selhávají a nestačí se vyhubiti je, nepomůže-li příroda, budou škody nenahraditelné.

Devalvace Kč

V říjnu následkem světové hospodářské krize provedla vláda též sníží ceny Kč, po příkladu ostatních států, aby mohla vyvážeti výrobky do ciziny, při tom nařídila, že nesmí nastati žádné zdražování potřeb nutných nezbytně ku živobytí a hospodářství uvnitř státu, což se sotva podaří neboť všechna výroba je zkartelována as v 900 kartelech a soukromý majetek nutí každého, aby předhonił druhého, přičemž trpí nejvíce nemajetné vrstvy ať dělníků, živnostníků, maloročnicků nebo nižších úředníků.

Nezaměstnanost sice klesla následkem zbrojení, ale nedá se předvídati bude-li konjunktura stálá.

Ve Španělsku zuří od srpna již čtvrtý měsíc občanská válka v nadvládu. Tak zvaná strana fašistická hledí svrhnouti volenou vládu lidu tak zvanou lidovou frontu, při čemž je podporována Itálií a Německem a má již v listopadu většinu země obsazenu. Dne 20. listopadu 1936 je obleženo hlavní město Madrid a poškozeno leteckým a dělostřeleckým bombardováním do nedozírné výše: cenné památky a stavby jsou zničeny a ohněm ohroženy vůbec. Povstalci prohlašují nevzdá-li se město, že ho zničí docela, tak hluboko klesla občanská neshášenlivost a sobectví.

Zdejší obec má nařízeno stavěti novou školu, což se již vleče přes 30 roků. Letos dala místní školní rada do rozpočtů na rok 1937 pro stavbu nové školy 300.000 Kč, chtěje vyhověti naléhání okresního školního výboru. Obecní zastupitelstvo podalo námítky, jelikož nelze opatřiti úhradu na zúročení a úmor ze zápujčky 300.000 Kč, kterážto potřeba obnáší 18.000 Kč ročně. Mimo to má obecní zastupitelstvo obavu, že stavba nové škol bude státi mnohem větší obnos, snad 500.000 Kč a poukazuje na to, že zákonem o újezdnicích měšťanských školách má býti zrušena jedna třída a pro dvě třídy, že místnosti dosavadní postačí.

Okresní školní výbor uznává dolní budovu školní v níž je II. a III. třída za nezpůsobitou k účelům vyučovacím vůbec.

Pravdou jeto, budova ze starší doby, ale v I. patře III. třída není nejhorší, že je snad nízká, ale mohla by postačiti ještě nějaký čas, až se poměry poplatnictva zlepší,

Dnes není na stavbu školy dávána od státu žádná podpora a celý náklad je přece jen na obec veliký. Před 30 roky nabízel okresní školní výbor 60% stavebního nákladu uhraditi subvencí a předkové naši neuposlechli a tím ztracena příznivá doba, což je nenapravitelná chyba.

Podzimní osev se následkem sucha zdržel tak, že se ještě v listopadu seje, což je ovšem nejisté, ani ranější osevy nejsou urostlé jako jiná léta.

Dalším zapisováním pověřen pan řídící učitel Oldřich Černý, usnesením obecního zastupitelstva, ze dne 22. listopadu 1936.

Tím končí dosavadní zapisovatel

Stanislav Uhlík

1937

Smutná bilance roku minulého zaznamenána jest úmrtím 13 občanů, radostná pak narozením 11 dětí.

Rok začínal jarním počasím, kdy na sluníčku bylo až +17° C. Počátkem února přišly však sněhy, které brzdily provoz na cestách a silnicích. Počátek jara byl velmi nepříznivý, takže odkvět stromů a keřů byl zpožděn a v polohách nižších tak poškozen, že se jevil v nejovocnártějších krajích nedostatek ovoce, hlavně jablek a švestek. U nás byla úroda pěkná, jen některé sady a aleje švestkové napadeny byly mšicí, což mělo za následek zčernání listů a neúhlednost plodů.

Úroda

První skutečně jarní den byl až 1. května. Úroda píce byla velice dobrá a také obilní žně byly vydatné. Zklamalo jedině žito, které bylo napořád velice řídké a následkem toho plné plevele.

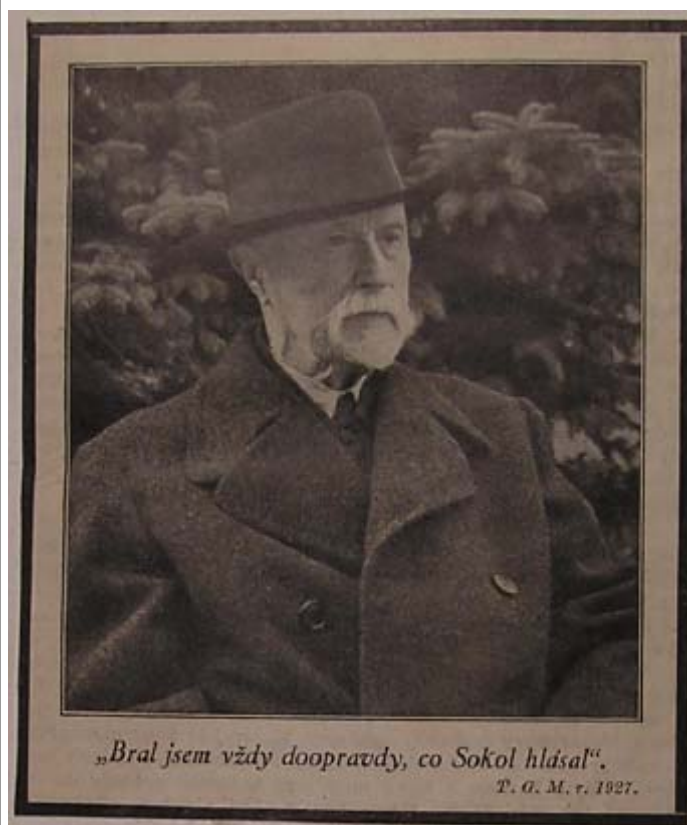
Volba nové m.š. rady

Po uplynulém funkčním období provedena byla volba členů nové místní školní rady. Za zástupce školy zvoleni říd. uč. O. Černý a uč. V. Hessoun. Za občanstvo zvoleni ve schůzi obecního zastupitelstva dne 6. června: Jan Ulrych, Antonín Kořán, Václav Kyncl a Antonín Vožech. Náhradníci: Růžička František, Malý František a Pavlíček Václav. Jelikož straně republikánské nepřiznán ani jeden mandát a celá volba neprávem provedena podle § 63 místo § 64 (zásada poměrného zastoupení), podán protest, který byl příznivě vyřízen a nařízena volba nová. Zvoleni: Hejda Václav (strana republik.), Jan Ulrych (soc. dem.), František Malý (kom.) a Antonín Vožech (str. občan.).

Předsedou zvolen p. V. Hejda a místopředsedou Ant. Vožech. Náhradníci: František Růžička (republ.), Kyncl Václav (soc. dem.) a Antonín Kořán (kom.).

SMUTEK ČESKOSLOVENSKA

130-
131

Dne 14. září 1937 rozlétila se po celé republice žalostná zpráva, že ve 3hod 29min dotlouklo navždy srdce prvního presidenta Československé republiky T. G. Masaryka – presidenta osvoboditele, který zemřel ve stáří 87 roků 6 měsíců 7 dní.

Zvěst tato bolestně rozrušila klidnou hladinu národního života. Na domech a úřadech zavlály smuteční prapory a výklady obchodů vkusně ozdobeny smutečně okrášlenými obrazy a bustami drahého zemřelého.

Desetitisíce lidí navštívili Lány, kdež vystaven byl veliký „Mrtvý“. V městech a vesničkách konány smuteční tryzny. V obci naší konána tryzna jen ve škole, dne 17. září a v „Sokole“, dne 25. září.

Dne 17. září večer byl převoz ostatků z Lán do Prahy. Celá cesta vroubena tisíci lidmi, kteří tím vzdávali čest prvnímu československému „Svatému“.

Také v Praze celé dny a noci proudy lidí defilovali kol katafalku, který byl umístěn v Plečnickově sále pražského hradu.

Do Prahy sjížděly se delegace snad všech evropských států, které byly pak účastny pohřbu konaného v úterý dne 21. září. Praha byla tato dny přeplněna účastníky, jichž vzlykot a tlumené vzdechy svědčily o nezměrné úctě k mrtvému prezidentu.

V Praze byl pohřeb konán s poctami vojenskými. Kromě rodiny, oficiálních hostů a branné moci, zúčastnilo se ho statisíce občanstva. Na hradním nádvoří se s ostatky prezidentovými rozloučil president Dr. E. Beneš a u Wilsonova nádraží Čsl. branná moc slavnostní přehlídkou.

Po převozu byl na Lánech konán pohřeb občanský.

*Na tichém hřbitůvku lánském
spí můj věčný sen po boku věrné choti
„Ten“,
jemuž musíme býti neskonale vděčni za vznik
Československého státu!*

Chmel *Úroda chmele byla v naší obci pěkná a docílila se cena za 50 kg až 800.- Kč. Brzy však po sklizni cena počala klesati a nabízeno za lehký cent jen 500.- Kč.* 132

Obrna *V letních měsících vypukla v našem kraji obrna vepřového dobytka, na kterou i v naší obci uhynulo mnoho kusů, hlavně mladších do 80 kg váhy. Obrna jest choroba míchy. Maso nemocného zvířete jest požitelné.*

Požár *Dne 8. prosince ráno vypukl v obci požár, jemuž padly za oběť dva doškové domky a sice č. 56, patřící pí. Alžbětě Fenclové a č. 133, patřící Antonínu Koulovi.*

Konec roku *Svátky „pokoje a míru“ slaveny za hřmění děl a rachotu pušek na dvou frontách. K stále ještě zuřícímu bratrovražednému boji ve Španělsku přibyla válka v Číně, kde Japonsko bez vypovězení války, z choutek čistě dobytelských, prostě napadlo Čínu.*

Společnost národů jest bezmocná a „Lidskost“ století elektriny pláče v koutku.

Zapsal **Oldřich Černý,**

řídící učitel

V upomínku na dobu svého působení

21. dubna 1938 Kvasnička okresní hejtman

1938

Tato pamětní kniha byla schována od roku 1938 do roku 1945, proto z větší části jest popsána uplynulá doba

133-
135

1938

Rok 1938 jest zapsán v dějinách světových jako rok významných událostí, když po tuhé zimě, která u nás vystoupila na vysoké mrazy až 28 stupňů, zima byla dosti dlouhá, když se probuzující jaro ohlašovalo, tu se proslýchalo o válce, které nejni vyhnutí ze strany Německa, když v březnu zabralo Rakousy, po těch se obrátili hlavně kanónů proti nám. Proto v polovině května byla vyhlášena mobilisace pouze na svolávací lístky, která probíhala dosti spořádaně. **Za starostu obce byl Pošmourný Josef, který starostlivě vyřizoval i telefonicky, vyzumíval vojíny, kteří se nenacházeli doma, když mu byla poslána svolávací listina. Tu urychleně se dodělávala opevnění, které jsme měli nejbližší Slaného a Kladna, tak zvané 3 pásmo, kde dělníci museli dělati 12 až 16 hodin za 3 Kčs za hodinu. Na toto opevnění bylo vybíráno dobrovolně po občanech a dělníkům sráženo na závodě. Tak zdlouhavě mýjely dny v nejistotách, jak asi vše skoncuje. Po třech až čtyřech týdnech byli vojíni demobilisováni. Doba ta nebyla ještě dobrá pro tak zvané sudetské němce, které v té době vedli nejhorší politiku proti nám, jejich vedoucí byl Herman Konrád, muž bez cti a charakteru, který viděl u nás velkou rozháranost, tak se vyčkalo času až skutečně jim nadešel.**

Dne 20. září byla u nás znovu prohlášena našim presidentem dr. Edvardem Benešem všeobecná mobilisace do 55 let. Tu bylo nejlépe viděti jak dělný a střední lid poslechl výzvu a nutnost doby. Dělníci přímo z továren se rozjížděli k svým útvarům aniž by se rozloučili se svými rodinami. I u nás bylo vše jak na drátku, toho času byl tu pan učitel Hesoun, který měl osobní auto, které dal první v dispozi pro vojíny, sám rozvážel na všechny strany. Hospodáři a nevojáci odjížděli s koňmi a vozy vypomáhat vojsku a zásobování. Ale za málo dní to vypadalo docela jiné, žádná organizace. Naš president myslil s národem dobře, ale nevěděl, že kterým vedoucím lidem dával tolik důvěry ho zklamali, tak jsme se museli vzdáti bez boje a Němci pohraničí dostali bez velkých obětí. Po uvážení našeho presidenta o celé této situaci, když poznal sám v jakém prostředí se nachází, rozhodl se, že na neurčito opustí, ale silně tomu věřil, že se vrátí a také nezklamal. Jeho cestování za hranicemi Anglii – Americe, poslední diplomatická cesta byla v Rusku, která byla zvláště pro nás významná. Po dr. Edvarda Beneše byl dosazen na jeho místo president nejvyššího soudu z Brna dr. Emil Hácha a zvolena nová vláda v čele agrárníka Berana. Jakmile německé vojsko překročili česk. hranice začalo běsnění jako dravá zvěř, kterým byli nápomocni naši bývalí příslušníci, kteří byli z fantazírování s různými německými organizacemi a věřili, že budou páni Evropy. Opak byl s našimi českými poctivými lidmi, kteří po 10letech byli západní části Německa a nechtěli zraditi svoji mateřskou řeč, měli na vybranou, hlasovati pro Němce neb pro Čechy, běda tomu, o kterém věděli, že byl činný v nějakém spolku neb ve veřejné službě a hájil české zájmy, okamžitě byl zbit a zavřen.

A od té chvíle bylo stěhování českého lidu ze svého rodinného krbu do vnitřní části Čech.

Sít se roztahovala, pomalu a jistě i u nás jsme poznali politiku, jak páni kapitalisté pamatovali na zadní kolečka, a proto veškeré komunistické starostové byli okamžitě odvoláni, zde byl pan Pošmourný Josef, který panu hejtmanovi asi nebyl povolná, jak by si byl přál, a proto za něho byl dosazen pan Hejda Josef čp. 8, který se ujal úřadování, v kterém zůstává po dobu války.

Veškeré továrny dostávaly v Čechách velké objednávky pro válku důležité a v této době